

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1165

van **GWENNY DE VROE**

datum: 20 september 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Zuid-Willemsvaart - Waterkwaliteit en visbestand

Binnen de provincie Limburg is de Zuid-Willemsvaart een druk bevestigd openbaar water. De Zuid-Willemsvaart loopt vanaf Maastricht via Bocholt naar het Nederlandse 's Hertogenbosch. In Vlaanderen kan men over een lengte van 44 km vissen en heeft de vaart een gemiddelde breedte van zo'n 33 meter.

1. Wat is voor de Zuid-Willemsvaart de kwaliteitsverbetering of kwaliteitsverslechtering van het water (fysico-chemische en biologische kwaliteit) voor het jaar 2022 of kan de minister de meest recente beschikbare gegevens en cijfers meedelen?
2.
 - a) Welke vooruitgang verwacht men de komende jaren?
 - b) Wanneer wordt een optimaal niveau van de waterkwaliteit verwacht?
3.
 - a) Op welke plaatsen is het visbestand op de Zuid-Willemsvaart het grootst en op welke plaatsen bijna onbestaand en dit voor het jaar 2022 of kan de minister de meest recente beschikbare gegevens en cijfers meedelen?
 - b) Kan de minister de ligging van de staalnameplaatsen/meetplaatsen meedelen, een overzichtstabel van de totale vangsten weergeven en eventueel ook een tabel met de effectieve vangst per vissoort en per staalnameplaats?
 - c) Kan de minister dit vergelijken met (recente) vorige afvissingen?
 - d) Zijn er tijdens deze verschillende afvissingsperiodes (merkwaardige) nieuwe vissoorten waargenomen en zo ja, welke vissoorten?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 1165 van 20 september 2022

van **GWENNY DE VROE**

1. De Zuid-Willemsvaart maakt deel uit van het Vlaams waterlichaam "Zuid-Willemsvaart + Kanaal Bocholt-Herentals (deels) + Kanaal Briegden-Neerharen".

De fysisch-chemische kwaliteit van oppervlaktewater wordt volgens de Europese kaderrichtlijn Water ingedeeld in 5 klassen: slecht, ontoereikend, matig, goed en zeer goed.

Het meest recente jaar waarvoor alle meetgegevens volledig afgewerkt en beschikbaar zijn, is 2020. Ter vergelijking werden de gegevens van 2015 gebruikt.

De fysisch-chemische kwaliteit (als samenvatting van 5 gidsparameters: totaal stikstof, totaal fosfor, geleidbaarheid, zuurstof en pH) van dit waterlichaam was zowel in 2015 als in 2020 matig.

De totale biologische waterkwaliteit van dit waterlichaam verbeterde van ontoereikend in 2015 naar matig in 2020.

2. a) Het kanaalwater is afkomstig van de Maas en de fysisch-chemische waterkwaliteit in het kanaal volgt grotendeels de kwaliteit van de Maas.

Momenteel wordt de Zuid-Willemsvaart als matig beoordeeld, zowel voor de biologische kenmerken, incl. vis, als de fysico-chemische kenmerken. De stikstof- en fosforconcentraties zijn momenteel nog te hoog, maar kennen een positieve (dalende) trend over de jaren. Het kunstmatige karakter van waterlichamen zoals kanalen vormt een vormt mogelijk een obstakel voor de biologische indicatorgroepen om beter te scoren.

- b) In het derde stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 wordt het waterlichaam "Zuid-Willemsvaart + Kanaal Bocholt-Herentals (deels) + Kanaal Briegden-Neerharen" ingedeeld in klasse 6..

Dit heeft te maken met meerdere factoren. Onder meer het feit dat de afstand tot de waterkwaliteitsnormen momenteel nog relatief groot is, het kanaal een kunstmatig waterlichaam is waarin mogelijkheden voor ecologische ingrepen inherent beperkt zijn, we vanuit het Vlaamse waterbeleid vooral inzetten op onze natuurlijke en sterk veranderde waterlichamen om de waterkwaliteitsdoelen in eerste instantie daar te halen gelet op hun belangrijke, meerlagige rol in de waterketen. Bovendien is de fysisch-chemische waterkwaliteit in grote mate afhankelijk van het Maaswater dat de kanalen voedt uit bovenstroomse regio's.

Meer informatie is terug te vinden in de waterlichaamfiche via <https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/geoloket/overzicht-oppervlaktewaterlichamen>.

3. De meest recente afvissingen voor de Zuid-Willemsvaart dateren van 2018 en 2021.

De bemonsteringen van 2018 werden uitgevoerd door het INBO. De bemonsteringen in 2021 werden uitgevoerd door ATBK in opdracht van ANB. Voor de vragen 3. a), b), c) en d) verwijzen we graag naar volgende rapporten:

<https://pureportal.inbo.be/nl/publications/velddocument-visbestandopnames-zuid-willemsvaart-2018>

<https://natuurenbos.vlaanderen.be/sites/default/files/documenten/Visstandonderzoek%20Boven-Schelde%20-%20Dender%20-%20Kanaal%20Bocholt-Herentals%20-%20Zuid-Willemsvaart%202021.pdf>

Deze gegevens alsook deze van eerdere bemonsteringen zijn terug te vinden in de INBO-visdatabank (VIS: <http://vis.inbo.be>).